

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
“ΘΕΟΣ, ΚΟΣΜΟΣ, ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΣΤΗΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΔΙΑΝΟΗΣΗ”

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΧΙΛΙΕΤΙΑ ΑΠΟ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΨΕΛΛΟΥ,
ΥΠΑΤΟΥ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

7-8 Ιουνίου 2018

Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Αμφιθέατρο «AULA»

*Υπό την Ευλογία του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κκ. Βαρθολομαίου
και την αιγίδα της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής
του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών*

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ “AULA”

Έναρξη του Συνεδρίου

11.00 Προσέλευση - εγγραφές

11.30-12.00: Προσφωνήσεις

Ανάγνωση Μηνύματος της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κκ. Βαρθολομαίου

Του Πρυτάνεως του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητού Μενελάου Αθανασίου Δημοπούλου.

Της Κοσμήτορος της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγήτριας Ελένης Καραμαλέγκου.

Του Κοσμήτορος της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητού Αποστόλου Νικολαΐδη.

Του Προέδρου του Επιστημονικού Συνεδρίου Καθηγητού Ε. Μουτσοπούλου, ακαδημαϊκού.

Του Προέδρου της Ενώσεως Ελλήνων Φυσικών, Αν. Καθηγητού Ευστρατίου Θεοδοσίου.

Του Α' Αντιπροέδρου της Ενώσεως Ελλήνων Φυσικών Παναγιώτου Φιλντίση, Καθηγητού Μ.Ε.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

Ευάγγελος Μουτσόπουλος, Θωμάς ο Ακυϊνάτης και η απαρχή της Νεοελληνικής Φιλοσοφίας

12.00 ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Καθηγητής Κωνσταντίνος Νιάροχος

12.00-12.30: Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος, Η ελληνική φιλοσοφία και οι πατέρες της Εκκλησίας

12.30-12.45 Τιμητική διάκριση προς τον Λίνο Μπενάκη

Περί της προσωπικότητας και του επιστημονικού έργου του Λίνου Μπενάκη θα ομιλήσει ο καθηγητής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήστος Τερέζης

12.45-13.45: Λίνος Μπενάκης τ. Διευθυντής του Κέντρου Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών, ερευνητής Φιλοσοφίας. Σεμιναριακή εργασία: η διεθνής έρευνα για το έργο του Μιχαήλ Ψελλού

13.45-14.15: Μικρή Δεξίωση

1^η Συνεδρία: Αφιέρωμα στο έργο του Μιχαήλ Ψελλού

Προεδρείο: Καθηγητής Χαράλαμπος Σπυριδής

14.15-14.45: π. Γεώργιος Μεταλληνός, Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς και η σημασία της θεολογίας του στην εποχή μας

14.45-15.15: Χαράλαμπος Σπυριδής, Μία καιρία Ψέλλεια διευκρίνιση στο “μουσικό χωρίο” του Πλατωνικού Τιμαίου 35a1-36b6

15.15-15.45: Κέλλυ Μπουρδάρα, Νομικά θέματα του 11ου αιώνα, Ψελλός, Ξιφιλίνος, Μαυρόπουλος

Συζήτηση: 15.45-16.00

2^η Συνεδρία

Προεδρείο: Καθηγητής Παναγιώτης Νιάροχος

16.00-16.30: Ευστράτιος Θεοδοσίου, Μιχαήλ Ψελλός, ο ύπατος των φιλοσόφων

16.30-17.00: Άννα Λάζου, Ιστορική επίδραση του Μιχαήλ Ψελλού στην Ευρωπαϊκή Διανόηση: Μιχαήλ Ψελλός – Giordano Bruno και η επιστημονική επανάσταση του 17ου αιώνα

17.00-17.30: Ιωάννης Πολέμης, Ο λόγος του Μιχαήλ Ψελλού προς τον Κυρουλάριο

17.30-17.40: Συζήτηση

17.40-17.50: Διάλειμμα

3^η Συνεδρία

Προεδρείο: Καθηγητής Ευάγγελος Χρυσός,

Καθηγητής Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης

17.50-18.20: Αχιλλέας Χαλδαιάκης, Πλατωνικές επιρροές στην θεωρία της Ελληνικής Εκκλησιαστικής Μουσικής

Χορός ψαλτών, οι μαϊστορες της ψαλτικής τέχνης υπό την χορορχία του καθηγητού Αχιλλέως Χαλδαιάκη (χορωδία ΤΜΣ)

ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ,
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ "ΑΥΛΑ"

10.30: Προσέλευση Συνέδρων

4^η Συνεδρία: Βυζαντινή Φιλοσοφία και Επιστήμη

Προεδρείο: Καθηγητής Ξενοφών Μουσάς

10.30-11.00: Κωνσταντίνος Νιάρχος, Γ. Γεμιστού «Περί ὧν Ἀριστοτέλης πρὸς Πλάτωνα διαφέρεται»

11.00-11.30: Γεώργιος Αραμπατζής, Επιστήμη και πολιτική στον Μιχαήλ Ψελλό

11.30-12.00: Ξενοφών Μουσάς, Οπτική στο Βυζάντιο και η μεταλαμπάδευσή της στη Δυτική Ευρώπη

12.00-12.20: Κωνσταντίνος Καλαχάνης, Μιχαήλ Ψελλός, Περί κομητών και γαλαξιών

12.20-12.40: Γεώργιος Τσουκαλάς, Οι πολιτικές και φιλοσοφικές θεωρίες του Ιουλιανού και η απόπειρα εφαρμογής τους στην πρόιμη βυζαντινή αυτοκρατορία

12.40-12.50: Συζήτηση

5^η Συνεδρία: Βυζαντινή Φιλοσοφία και Πολιτισμός

Προεδρείο: Ομ. Καθηγητής Νικόλαος Χρόνης

12.50-13.20: Φίλιππος Νικολόπουλος, Το Διαλεκτικό στοιχείο στην αποφαιτική θεολογία του Διονύσιου του Αρεοπαγίτη

13.20-13.50: Γεώργιος Κουμάκης, Πτυχές ερμηνείας του Πλατωνικού Παρμενίδη υπό του Πρόκλου, του Δαμάσκιου και του Παχυμέρη

13.50-14.20: Κωνσταντίνα Γογγάκη, Η συμβολή του Ιπποδρόμου της Κωνσταντινουπόλεως στη θριαμβική αυτοκρατορική ιδεολογία

14.20-14.40: Ιωάννα Μάστορα, Υπήρχε σωματική αγωγή στο Βυζάντιο;

14.40-15.10: Πολύμνια Κατσώνη, Βυζαντινή δημοσιονομική πολιτική, οργάνωση και στόχοι

15.10-15.20: Συζήτηση

15.20-15.30: Διάλειμμα

6^η Συνεδρία: Βυζαντινή Φιλοσοφία

Προεδρείο: Καθηγήτρια Ευαγγελία Μαραγγιανού

15.30-16.00: Χρήστος Τερέζης, ο Αρέθας Καισαρείας ως θαυμαστής του Νεοπλατωνικού Πορφυρίου

16.00-16.30: Αθηνά Δημοπούλου, Ελληνική φιλοσοφία και ρωμαϊκή νομική επιστήμη

16.30-17.00: Κατερίνα Μπαλή, Διασαφήσεις στο γενικό σύστημα διακοσμήσεως ναών

17.00-17.30: Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης, Η βυζαντινή διπλωματία

17.30-17.40: Συζήτηση

17.40-17.50: Διάλειμμα

7^η Συνεδρία: Βυζαντινή τέχνη

Προεδρείο: Επ. Καθηγήτρια Άννα Λάζου

17.50-18.20: Δημοσθένης Δαββέτας, η ετερονομία των Χριστιανικών εικόνων

18.20-18.50: Δημήτριος Σταθακόπουλος, Οι καταβολές της Βυζαντινής Ιερής και θύραθεν μουσικής. Δάνεια - αντιδάνεια και επιρροές σε Ανατολή και Δύση, καθώς και στο Δημοτικό τραγούδι μέχρι σήμερα

18.50-19.10: Δημήτριος Τζουρντός - Δημήτριος Κοτσιφάκος, Μελέτη και αναπαράσταση μουσικών διαστημάτων και σηματοφώνων της Εκκλησιαστικής Βυζαντινής μουσικής με βάση την μεταρρύθμιση των τριών μουσικοδιδασκάλων του 1814 και η σημασία της τελικής απόφασης της επιτροπής του Οικουμενικού Πατριαρχείου του 1881.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Προεδρείο: Καθηγητής Ιωάννης Πολέμης

19.10-19.30 Κωνσταντίνος Νιάρχος, Η δυναμική της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας κατά την ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία και τους μετέπειτα χρόνους

ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

<http://dionysosenpeiraiei.blogspot.gr>
email: dionysosenpeiraiei@gmail.com
κiv: 6943535994

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΣΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος

Αραμπατζής Γεώργιος, Αν. Καθηγητής Φιλοσοφίας, Τμήμα ΦΠΨ, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γιαλλουρίδης, Χριστόδουλος, Καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής, Κοσμήτορας Σχολής Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού Πάντειο Πανεπιστήμιο

Γογγάκη Κωνσταντίνα, Επ. Καθηγήτρια Εισαγωγής στη Φιλοσοφία και Φιλοσοφίας του Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών,

Δαββέτας Δημοσθένης, Καθηγητής, IESA - Ecole Marché del' artet Métiers de la Culture, Διευθυντής Διεπιστημονικού Σεμιναρίου Σορβόνη Paris IV

Δημοπούλου Αθηνά, Αν. Καθηγήτρια Ιστορίας του Δικαίου, Νομική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Θεοδοσίου Ευστράτιος, Αν. Καθηγητής Αστροφυσικής, Τμήμα Φυσικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καλαχάνης Κωνσταντίνος, Δρ. Φιλοσοφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Κατσώνη Πολύμνια Αναπλ. καθηγήτρια Βυζαντινής Ιστορίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Κοτσιφάκος Δημήτριος, Υποψήφιος διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πειραιώς, τμήματος Πληροφορικής, Πτυχιούχος Ανωτέρων Θεωρητικών Μουσικής, Εκπαιδευτικός,

Κουμάκης Γεώργιος, Επ. Καθηγητής Φιλοσοφίας, Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Λάζου Άννα, Λέκτωρ Φιλοσοφικής Ανθρωπολογίας, Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,

Μάστορα Ιωάννα, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Φιλοσοφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

π. Μεταλληνός Γεώργιος, Καθηγητής Θεολογίας, τ. Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Μαραγγιανού Ευαγγελία, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας, Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Μουτσόπουλος Ευάγγελος, Καθηγητής Φιλοσοφίας, τ. Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ακαδημαϊκός

Μπαλή Κατερίνα, Δρ Αρχαιολογίας, Σχολική Σύμβουλος

Μπενάκης Λίνος, τ. Διευθυντής του Κέντρου Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών, ερευνητής Φιλοσοφίας

Μπουρδάρα Κέλλυ, Καθηγήτρια Νομικής Σχολής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Νιάρχος Κωνσταντίνος, Καθηγητής Φιλοσοφίας, Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Νιάρχος Παναγιώτης, Καθηγητής Παρατηρησιακής Αστροφυσικής, Τμήμα Φυσικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Νικολόπουλος Φίλιππος, Πρ. Επ. Καθηγητής Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης και Πρ. Αν Καθηγητής Παν/μίου Ινδιανάπολης (Athens Campus)

Πολέμης Ιωάννης, Καθηγητής Βυζαντινής Φιλολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σπυρίδης Χαράλαμπος, Καθηγητής Μουσικής Ακουστικής-Πληροφορικής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Σταθακόπουλος Δημήτριος, Διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου (Οθωμανικός Πολιτισμός και μουσική), Συνεργάτης Εργαστηρίου Τουρκικών Σπουδών Παν. Πειραιά

Τερέζης Χρήστος, Καθηγητής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών,

Τζουρντός Δημήτριος, Διπλωματούχος 1ος Μηχανικός του Ελληνικού Εμπορικού ΝαυτικούΚάτοχος πτυχίου Βυζαντινής και Εκκλησιαστικής Μουσικής Μελετητής της αρχαίας Ελληνικής μουσικής

Τσιρώνη Νίκη, Ερευνήτρια Β' Βαθμίδας Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών

Τσουκαλάς Γεώργιος, Δρ Φιλοσοφίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Χαλδαιάκης Αχιλλέας, Καθηγητής Τμήματος Μουσικών Σπουδών Φιλοσοφικής Σχολής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Χρόνης Νικόλαος, Ομ. Καθηγητής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Χρυσός Ευάγγελος, Ομ. Καθηγητής Βυζαντινής Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών